

Keuze uit de aanwinsten

Afb. 1 en omslag. NICOLAUS KNÜPFER (Leipzig ca. 1603–1655 Utrecht).

Bordeelscène, mogelijk episode uit een toneelstuk.

Paneel, 60 × 74,5 cm. Gesig-neerd: *NKnüpfer* (NK in monogram).

Opm.: Vroeger vals gesig-neerd: J. B. Weenix. Vermoedelijk geschilderd omstreeks 1650. Een verwante tekening bevindt zich in het Rijksprentenkabinet (inv. nr. A 3687).

Litt.: G. F. Waagen, *Kunstwerke und Künstler in England und Paris*, I, Berlijn 1837, blz. 519 (als: J. B. Weenix); W. von Bode, *Studien zur Geschichte der holländischen Malerei*, Brunswijk 1883, blz. 174 (als: J. B. Weenix); U. M. Schneede, *Gabriel Metsu und der holländische Realismus*, in: *Oud Holland* 83 (1968), blz. 49–50, afb. 7; J. I. Kuznetzow, *Nicolaus Knüpfer (1603?–1655)*, in: *Oud Holland* 88 (1974), blz. 188–189, cat. nr. 51; F. W. Robinson, *Gabriel Metsu (1629–1667)*, New York 1974, blz. 22, 74, afb. 17.

Herk.: Galerie Orléans, Parijs; Verz. Graaf André Mniszech, Parijs; Veiling verz. Adolphe Schloss, Parijs, 25-5-1949, nr. 28; Part. verz., Le Verviers (België); Kunst. J. Hoog-

steder, Den Haag. Geschen van de Rijksmuseum-Stichting, 1981 (inv. nr. A 4779).

Afb. 2–3. Tric-trac-bord van eikehout, belijmd met ebbhout en ingelegd met zilver. Het zilver is gegraveerd met kwabornamenten, trofeeën, landschappen met jachten en galante scènes, dieren, bloemen, insecten en monsters. H. 13 cm, Br. 44,5 × 44,5 cm. DUITSLAND (?), 1ste helft 17de eeuw.

Herk.: Kunst. A. C. Beeling & Zoon, Leeuwarden. Aankoop 1980 (inv. nr. 1980–41).

Afb. 4. Dienblad van zilver. 39 × 62,5 cm.

DELFT, DIRK VAN DE GOORBERGH, 1777. Merken: stadsteken van Delft, leeuw, jrl. Z (= 1777) en meesterteken DG in rechthoek.

Herk.: Jkvr. Girard de Milet van Coehoorn; Jkvr. G. J. J. Godin de Pestere; Mr. W. K. Baron van Dedem, Amstelveen. Aankoop 1981 (inv. nr. 1981–3).

Afb. 5. Koelvat van zilver, gegraveerd met de wapens Van Loon aan de ene zijde en Rendorp aan de andere zijde. H. 40 cm, Br. 50,5 cm, D. 31,6 cm.

AMSTERDAM, ANTON HENDRIK PAAP, 1783. Merken: stadsteken van Amsterdam, leeuw, jrl. Y (= 1783), meesterteken AHP (Citroen nr. 36) en L = herkeur Amsterdam 1795.

Opm.: Een dergelijk koelvat, met bijbehorende wijnfontein, door Jan Willem Pas (Nijmegen, 1793) bevindt zich als bruikleen in het Nijmeegs Museum 'Commanderie van Sint Jan' (*Gelre* 61 (1962–64), blz. 219, afb. tegenover blz. 222).

Herk.: Fa. Premsela & Hamburger, Amsterdam. Aankoop 1980 (inv. nr. 1980–3).

Afb. 6–7. Snuifdoos van goud met deksel van chalcidoon. De deksel is versierd met een mand met bloemen in deels verguld zilver met robijnen en diamanten.

H. 2,4 cm, Br. 3,7 × 5,2 cm. AMSTERDAM, JEAN SAINT, 1739. Merken: stadsteken van Amsterdam, leeuw?, jrl. E (= 1739) en meesterteken is in vierkant (Citroen nr. 553).

Herk.: Kunsthandel Van Ravenstein, Haarlem. Geschen van de Rijksmuseum-Stichting, 1981 (inv. nr. 1981–15).

Afb. 8. Wandarm van koper.
H. 25 cm, L. 58 cm, Diam.
vetvanger 18 cm.
NEDERLAND, 2de kwart 17de
eeuw.
Herk.: Kunsth. 'De Hermitage'
(J. van Loo), Epse (Gld.).
Aankoop 1980 (inv. nr.
1980-18).

Afb. 9. Pruikenstandaard van
aardewerk, beschilderd in
blauw met chinoiserieën in de
stijl van het Chinese overgangs-
porselein.
H. 25 cm.
DELFT, plateelbakkerij De
Metalen Pot onder Lambertus
Cleffius, ca. 1685. Gemerkt met
monogram LC.

Opm.: Twee zeer verwante
standaards met hetzelfde merk
bezitten de Kon. Musea voor
Kunst en Geschiedenis te
Brussel (cat. door J. Helbig, 1,
blz. 35, fig. 11).
Herk.: Geschenk van mevrouw
Adriana Maria Aronson-Stigter
te Amsterdam, 1981 (inv. nr.
1981-4).

Afb. 10. Schotel van porselein,
beschilderd in blauw.
H. 7,5 cm, Diam. 37,5 cm.
JAPAN, ARITA, midden 18de
eeuw. Gemerkt in ondergla-
zuurbloauw met het merk van
Ch'êng Hua.
Herk.: Kunsth. B. J. Stein,
Amsterdam. Aankoop 1981
(inv. nr. 1981-9).

Afb. 11. Detail van een strook
naaldkant ('Point de France')
met figuren in Bérain-stijl, een
koningskroon, Franse lilies,
portretmedaillons, zon, maan
en sterren, alles tegen een
achtergrond van plantenmotie-
ven.
H. 65 cm, Br. 335 cm.
FRANKRIJK, ca. 1685-1695.
Opm.: Verscheidene nevenstuk-
ken zijn bekend (Isabella
Stuart Gardner Museum,
Boston; Cleveland Museum of

Art, Cleveland; Voorm. verz.
Baronin von Oldeshausen,
Dresden; Victoria & Albert
Museum, Londen; Brooklyn
Museum, New York; Cooper-
Hewitt Museum, New York;
Corcoran Gallery of Art,
Washington). Het stuk in het
Rijksmuseum is het grootste en
lijkt het meest volledige te zijn.
Litt.: Marie Schuette, *Alte
Spitzen*, Leipzig 1912, pl.
12-13 (ex. te Dresden).
Herk.: Verz. Mrs. John Mulhol-
land, geb. Olivia Vernon
Harcourt; Veiling Christie
South Kensington, Londen
26-2-1980, nr. 122, afb. omslag
en frontispice. Aankoop 1980
(inv. nr. 1980-86).

Afb. 12. Coupon blauwe,
damasten, gewaterde zijde met
gestrooide bloemtakken.
L. 662 cm, Br. (= weefbreedte)
49,5 cm.
NEDERLAND OF FRANKRIJK?, ca.
1765?
Herk.: Kasteel Heukelum.
Aankoop 1980 (inv. nr.
1980-131).

Afb. 13. Metrage polychroom
passement met het wapen van
de familie Fabricius.
L. 902 cm, Br. 4 cm.
NEDERLAND? (HAARLEM?), 3de
kwart 18de eeuw?
Opm.: Mevr. J. Hofenk-de
Graaff, Centraal Laboratorium,
Amsterdam, verrichte kleur-
analyses: voor het roodverven
werd *cochenille* gebruikt, voor
geel *woude*, voor zwart *sumac*,
voor blauw/groen *Berlijns
blauw*.
Herk.: Kasteel Heukelum.
Aankoop 1980 (inv. nr.
1980-125).

Afb. 14. Detail van een afge-
paste coupon sits met op een
witte fond een aubergine-kleu-
rige versiering van slingerende
koorden met cornucopia en
bloemtakjes.

H. 118 cm (= doekbreedte),
Br. 418 cm.
VOOR-INDIË, 2de helft 18de
eeuw.
Herk.: Kasteel Heukelum.
Aankoop 1980 (inv. nr.
1980-128).

Afb. 15. Detail van een coupon
veelkleurige sits met meande-
rende bloemslingers en gestrik-
te boeketten.
H. 89 cm (= doekbreedte),
Br. 407 cm.
VOOR-INDIË, 3de of 4de kwart
18de eeuw.
Herk.: Kasteel Heukelum.
Aankoop 1980 (inv. nr.
1980-126).

Afb. 16. JACOB WEYER (gest.
Hamburg 1670).
Staaende Cavalier, de rechter
hand leunend op een stok.
Penseel in grijs, wit en blauw-
grijs op blauwgroen geprepa-
reerd papier, 187 × 125 mm.
Verso oud opschrift: *No : 36 :
4 blade, no. 7.*
Herk.: R. E. von Liphart
(L. 1687); Reinhold von
Liphart (L. 1758), veiling
Boerner, Leipzig 26-4-1898, nr.
1051; Kunsthandel Chr. M.
Nebhay, Wenen (Kat. 73,
1981, Heft v, nr. 21). Aankoop
1981 (inv. nr. 1981:86).

Afb. 17. LORENZO PASINELLI
(Bologna 1629-1700 Bologna).
Christus en de Samaritaanse
vrouw.
Potlood, pen en penseel in
bruin, gequadreerd, 124 × 118
mm. Rechts onderaan op-
schrift: *Pasinelli*.
Herk.: G. Vallardi (L. 1223);
Veiling Sotheby Mak van
Waay, Amsterdam 17-4-1975,
nr. 1057 (met andere tekenin-
gen). Geschenk van de heer en
mevrouw D. de Vries, Amster-
dam, ter gelegenheid van het
afscheid van mej. L. C. J.
Frerichs, 1981 (inv. nr. 1981:
87).

Afb. 18. GIOVANNI BATTISTA CIPRIANI (Florence 1727-1785 Hammersmith).

De aanbidding van de koperen slang.

Penseel in roodbruin, 457 × 312 mm.

Herk.: Dr. Cornelis Verheyden de Lancey, Rome (merk r.o., vergel. L. 2501 c), veiling R. W. P. de Vries, Amsterdam 20-7-1926, nr. 270; M. E. Fremer (? potloodnotitie op oude opzetcarton). Geschenk van de heer D. de Vries, Amsterdam, dec. 1980 (inv. nr. 1981: 9).

Afb. 19. CORNELIS TROOST (Amsterdam 1697-1750 Amsterdam).

Draailier-speler voor een luisterende familie op de stoep van een stadshuis.

Pen in bruin, zwart krijt, penseel in grijs en kleuren, op blauw, nu verkleurd papier, 290 × 423 mm. Verso opschrift in de hand van Ploos van Amstel: *C. Troost f/ geb.*

Amsterdam 1697/ gest. Amsterdam 1750.

Opm.: Compositiestudie voor de pastel in het Mauritshuis.

Litt.: J. W. Niemeijer, *Cornelis Troost*, Assen 1973, nr. 685.

Herk.: C. Ploos van Amstel (L. 3002), veiling Amsterdam 3-3-1800, nr. PP 68; J. P. Heseltine, Londen, veiling Fred. Muller, Amsterdam 27-5-1913, nr. 209; Dr. P. von Schwabach, Berlijn, veiling Luzern 9-9-1943, nr. 941; Tobias Christ, Bazel, veiling Sotheby, Londen 9-4-1981, nr. 59. Aankoop 1981 (inv. nr. 1981:82).

Afb. 20. CHRISTIAAN SEPP (Goslar ?-1775 Amsterdam).

Twee beflijsters op een tak, links een ei.

Penseel in bruin en groen over potlood, licht governist, 420 × 325 mm.

Opm.: Ontwerptekening voor

de tegenzijdige prent in: Nozeman/Houttuyn, *Nederlandsche Vogelen*, III, 1797, pl. 123, t.o.p. 240.

Herk.: Philippe Comte de Flandres (overl. 1905); Veiling Sotheby, Londen 3-7-1970, in lot nr. 146; Veiling Sotheby Mak van Waay, Amsterdam 3-4-1978, nr. 168. Geschenk van de heer en mevrouw D. de Vries, Amsterdam, 1981 (inv. nr. 1981: 88).

Afb. 21. GERARD VAN NIJMEGEN (Rotterdam 1735-1808 Rotterdam).

Titelblad voor een kunstboek; allegorische vrouwenfiguren en putti rondom een cartouche met opschrift: *Gecouleurde Teekeningen.*

Penseel in kleuren, pen in zwart en grijs over een schets met zwart krijt, 387 × 288 mm.

Herk.: Veiling Sotheby Mak van Waay, Amsterdam 18-5-1981, nr. 198. Aankoop 1981 (inv. nr. 1981:85).

Afb. 22. MATTHIJS MARIS (Den Haag 1839-1917 Londen).

Zittend meisje.

Potlood, gedeelte van een schetsblad, 182 × 227 mm.

Opm.: Studie voor het schilderij *Meisje met de geiten* uit 1875 (particuliere collectie).

Deze tekening maakt deel uit van een verzameling van negentien tekeningen en twee schetsboekjes, die Maris tot vlak voor zijn dood in zijn bezit had. De collectie is in 1980-81 verworven.

Herk.: Verz. E. D. Fridlander. Geschenk Rijksmuseum-Stichting, 1980 (inv. nr. 1980: 45 verso).

Afb. 23. JAN SLUYTERS ('s-Hertogenbosch 1881-1957 Amsterdam).

De beeldhouwer J. Mendes da Costa aan het werk.

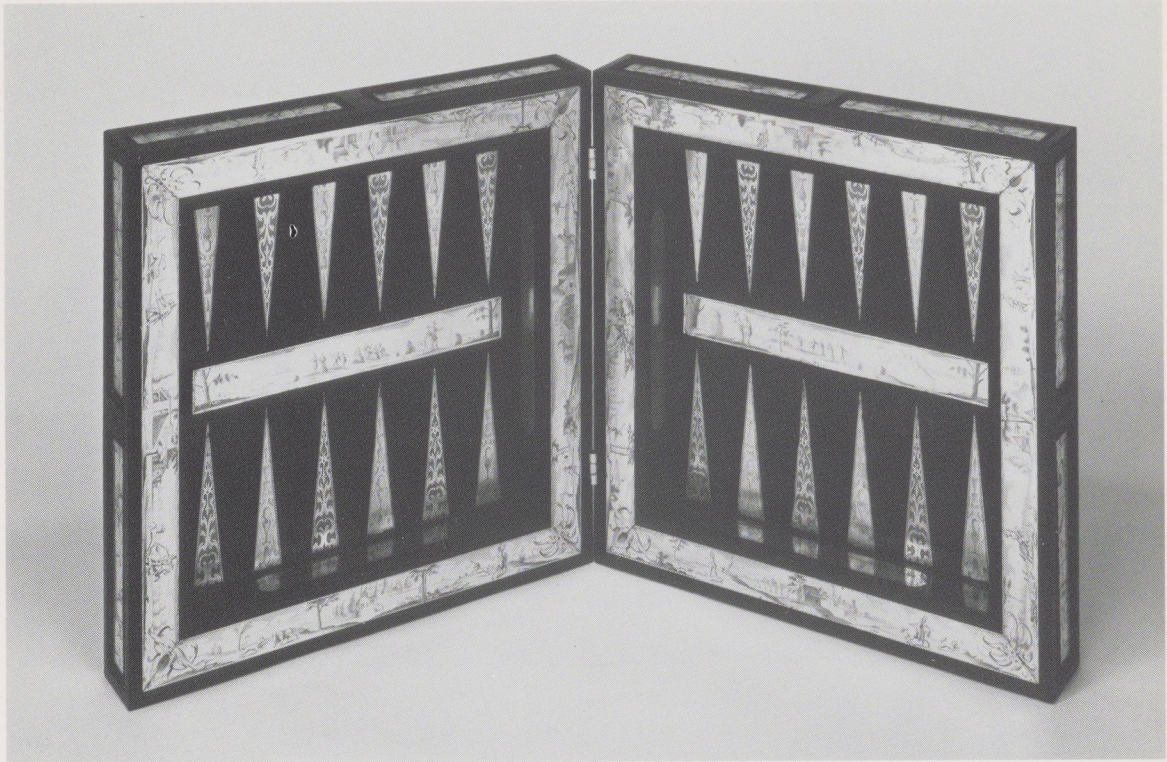
Zwart en gekleurd potlood, penseel in licht bruin, 267 ×

205 mm. Links onderaan monogram JS en gedateerd '08.

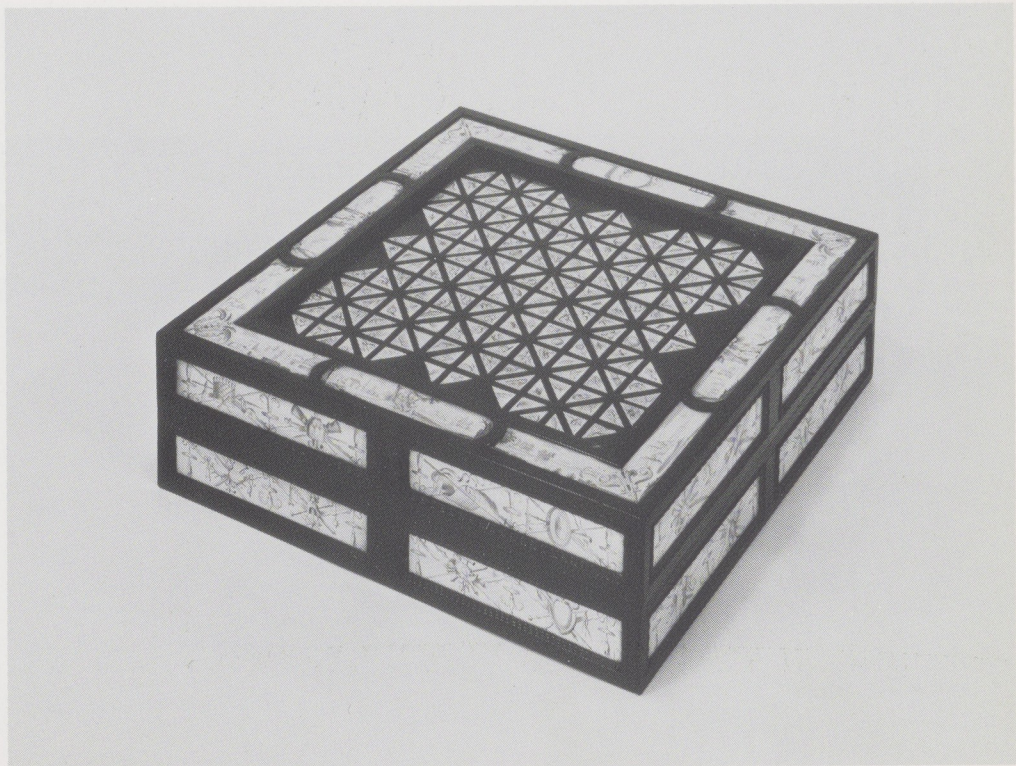
Herk.: Veiling Sotheby Mak van Waay, Amsterdam 18-5-1981, nr. 797. Aankoop 1981 (inv. nr. 1981: 84).

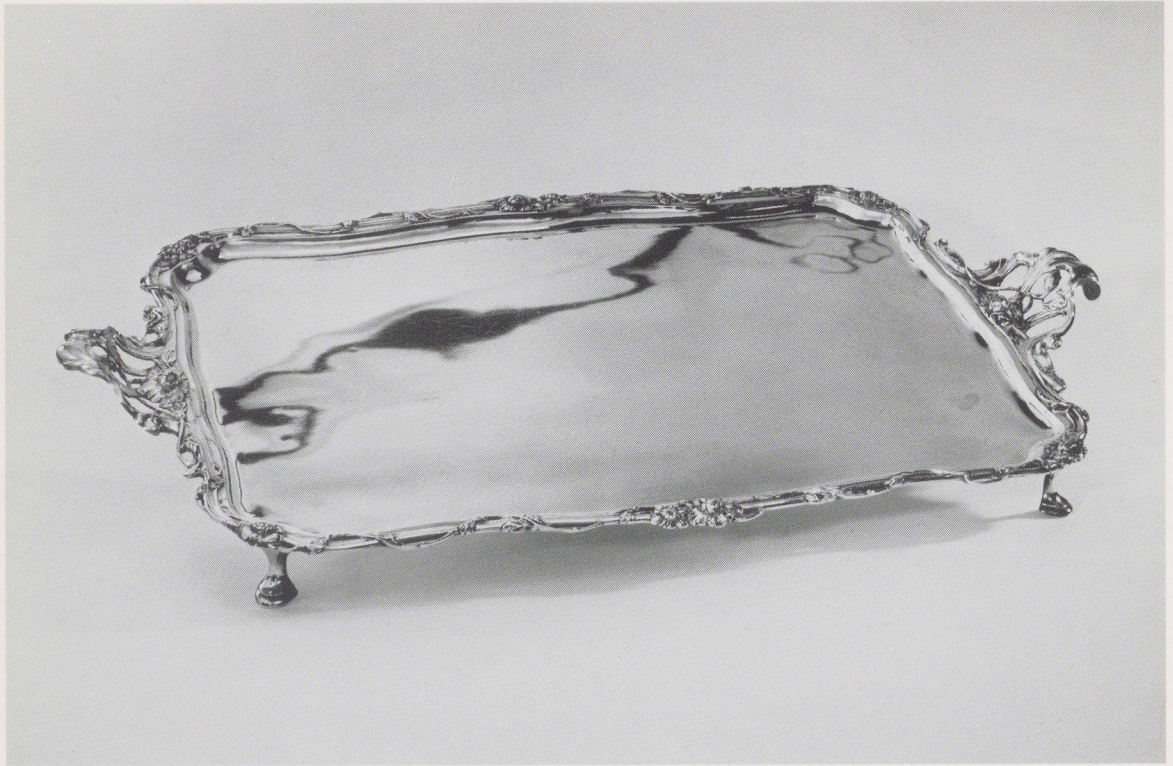
I

2

3

4

5

6

7

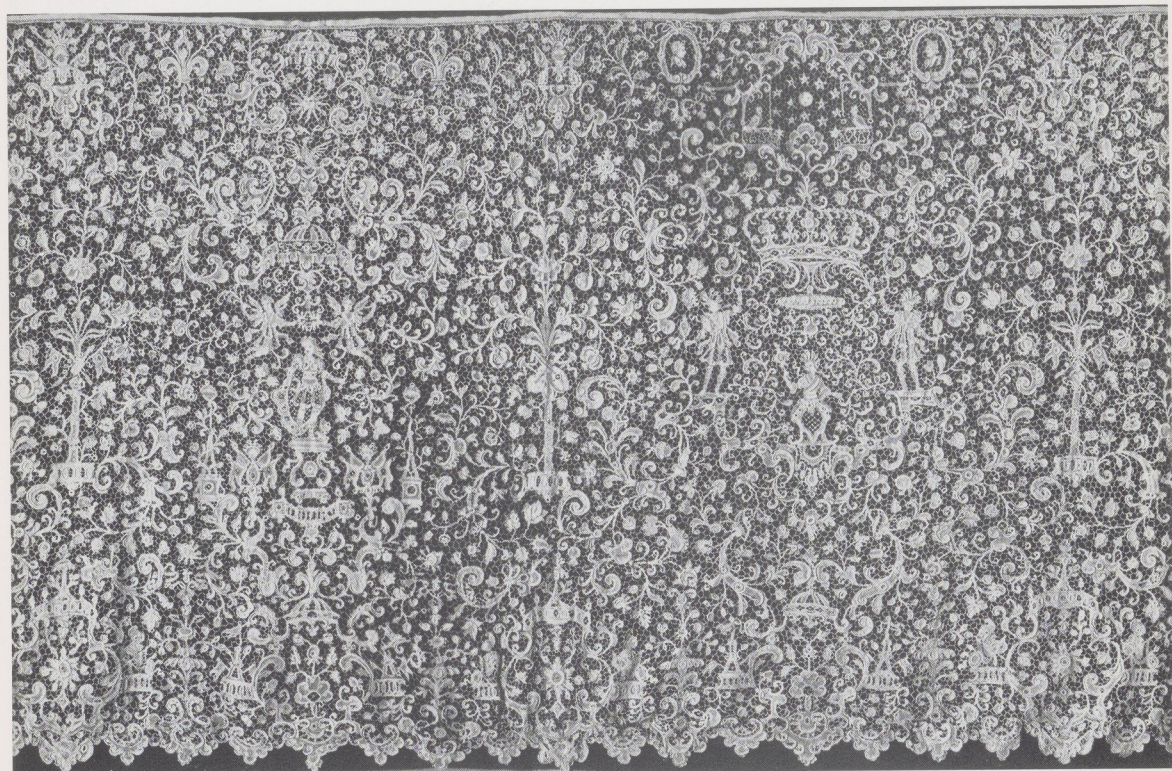
8

9

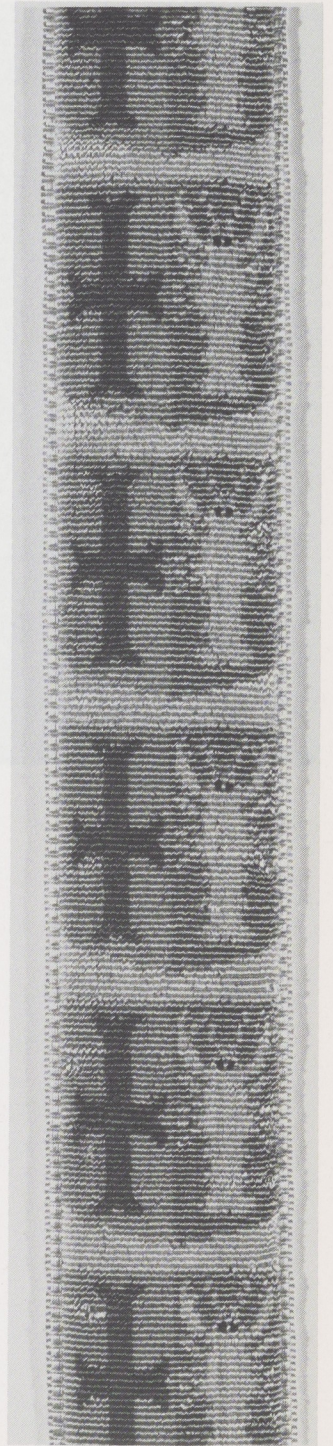

10

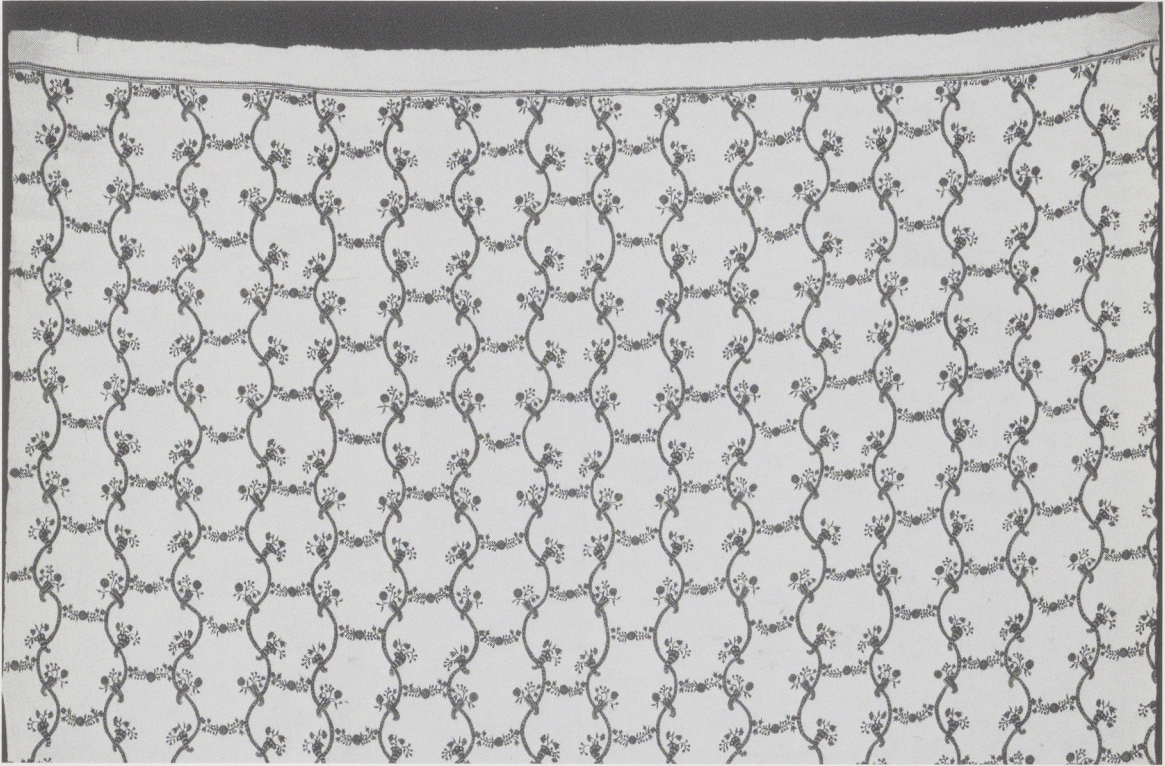

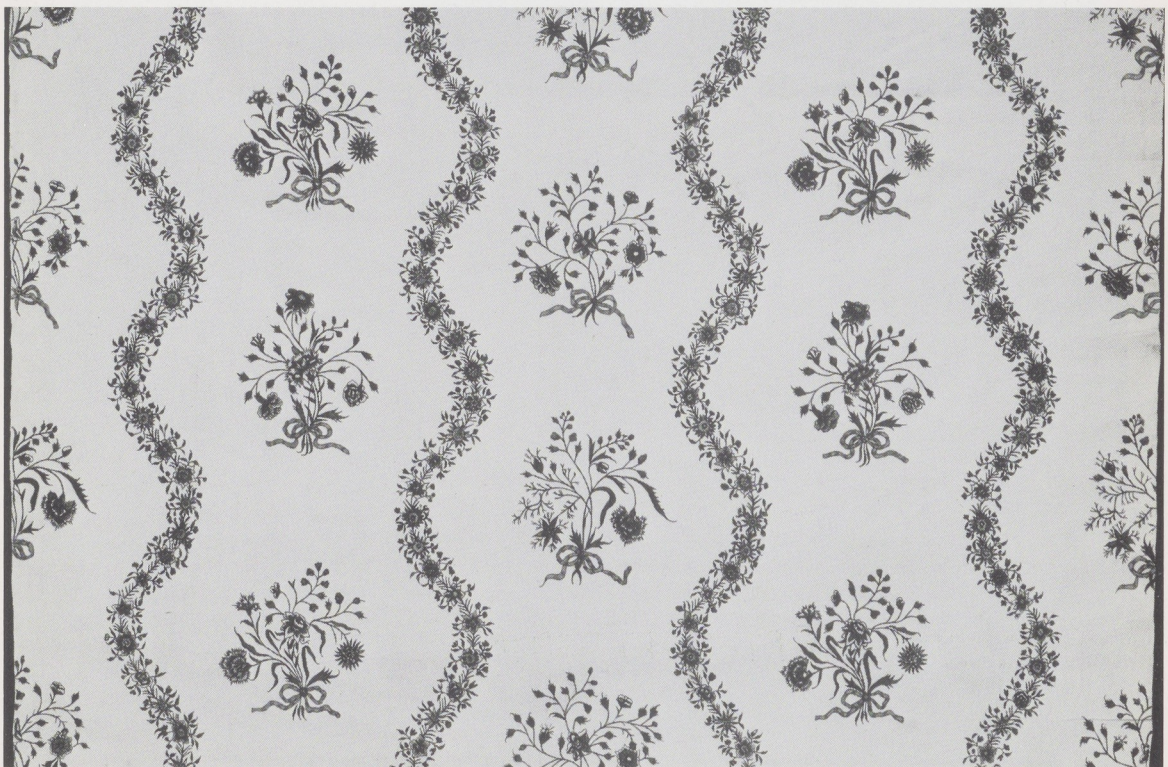
12

13

14

15

16

17

19

20

22

23